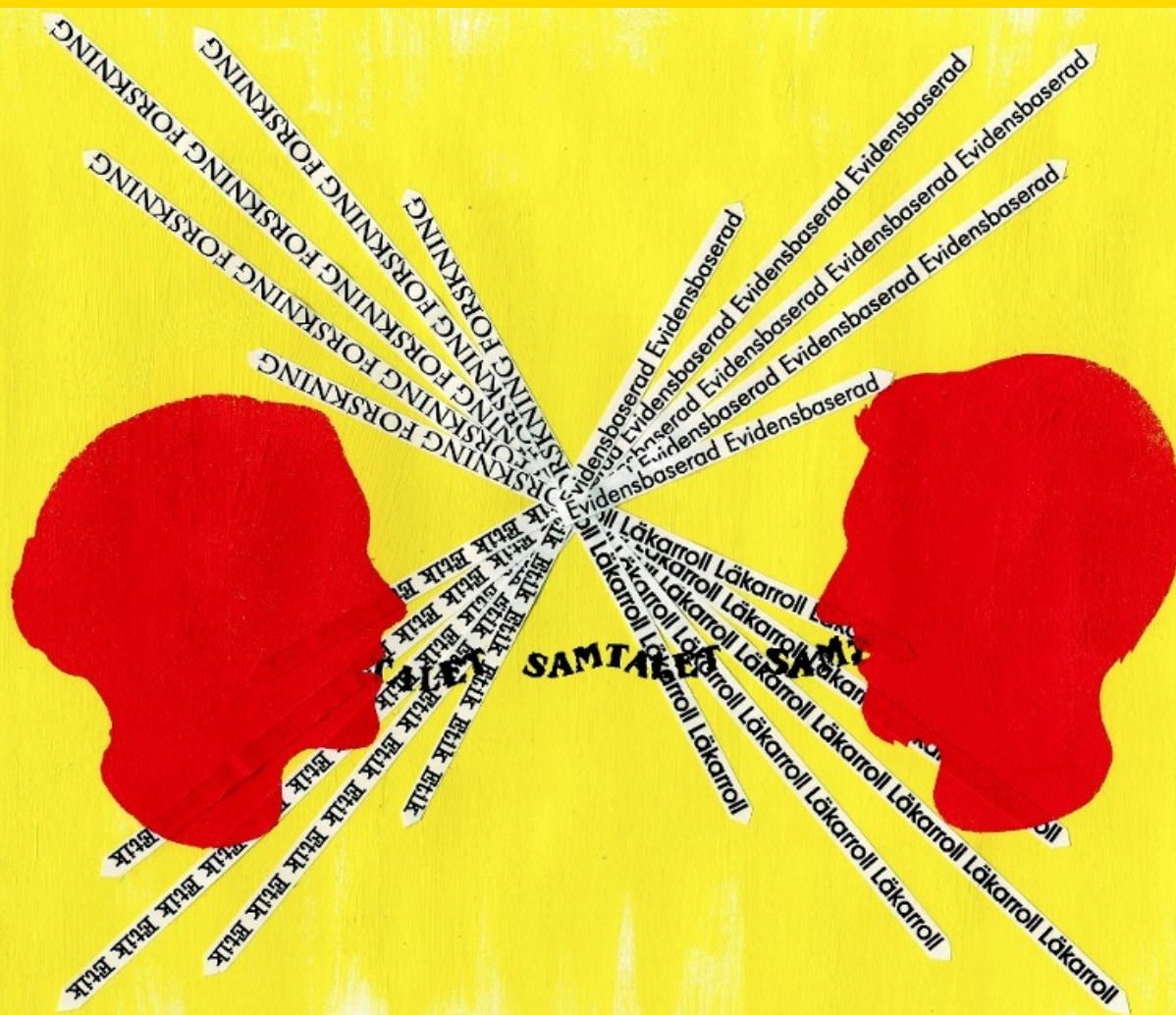

ALLMÄNMEICIN MED SAMTALET I CENTRUM

Under århundradena har samtalet varit läkarnas viktigaste såväl diagnostiska som terapeutiska hjälpmedel, och patienternas berättelser den naturliga grunden för läkarnas medicinska handlande.

Läs om konsultation, utbildning, forskning och historia i Läkartidningens Tema allmänmedicin.

ANNONS

INNEHÅLL

INLEDNING

1949 Ung specialitet med antika anor
Anders Håkansson

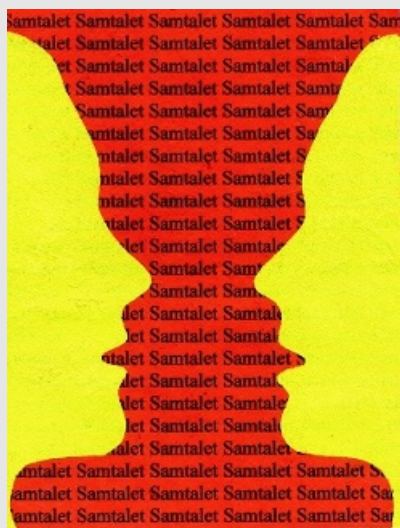
KLINIK OCH VETENSKAP

1950 Den svenska allmänmedicinens historia
Per G Swartling

1954 Lär läkaren att samtala rätt
Knut Aspegren

1957 I gränslandet mellan berättelse och bevis
Christer Petersson

1961 Tillit är medicinens grundämne
Per Fugelli

1965 Nya mål för ST-läkaren
Annika Eklund-Grönberg

1968 Allmänmedicinsk forskning växer – men tillräckligt snabbt?
Anders Håkansson, Malin André, Cecilia Björklund, Lars Borgquist, Sara Holmberg, Robert Kristiansson

Omslagsillustration: *Jessica Romberg*

Läkartidningens teman ska förstärka det medicinska innehållet och ge en helhetsbild av aktuella medicinska områden. Nästa temanummer finns med i Läkartidningen nr 42 som utkommer den 18 oktober 2006. Temat då kommer att vara Psykoterapimetoder.

UNG SPECIALITET MED ANTIKA ANOR

Detta tema sätter konsultationen i centrum men tar också upp målbeskrivningen för specialiteten och den allmänmedicinska forskningens särskilda villkor.

ANDERS HÅKANSSON, professor i allmänmedicin, Lunds universitet, medicinsk redaktör, Läkartidningen

Från Hippokrates fram till våra dagar kan nästan alla läkare sägas ha varit allmänmedicinare: de kunde alltid trösta, stundom lindra, och vid enstaka tillfällen till och med bota. Dock, även om målsättningen var att inte skada, så var nog botten många gånger värre än soten, och huruvida patienterna verkligen kunde lita på sina läkare kan diskuteras. Under århundradena var samtalet läkarnas utan jämförelse viktigaste såväl diagnostiska som terapeutiska hjälpmedel, och patienternas berättelser var den naturliga grunden för läkarnas medicinska handlande.

Den svenska allmänmedicinens historia är betydligt kortare, och vem tecknar den bättre än Per Swartling, som 1969 utnämndes till provinsialläkare med kunglig fullmakt och som fortfarande är kliniskt verksam som distriktsläkare två dagar i veckan. Däremellan har han varit ordförande i Distriktsläkarföreningen och medicinalråd på Socialstyrelsen.

Sedan flera år befinner sig vår primärvård i ett oklart mellanläge mellan två sätt att organisera verksamheten, distriktsbaserad respektive listbaserad vård. Vart och ett har sina fördelar och sina förespråkare, men de låter sig svårligen kombineras. Därför måste sjukvårdshuvudmännen snarast välja väg, en tydlig och gemensam väg. För rimligen förtjänar också Sverige en primärvård som ser väsentligen likadan ut i alla landsting. Danmark har sedan mer än hundra år haft ett och samma listsystem över hela landet, ett system med grundmurat förtroende bland såväl medborgare som professionella. Norge gick för några år sedan från ett kommunalt distriktsbaserat till ett nationellt listbaserat system, synbarligen med främst positiva effekter.

I centrum för detta tema finns konsultationen, som fortfarande har den störs-

ta betydelse för alla läkare. Knut Aspegren ger en översikt över hur vi bör grundutbilda våra blivande kolleger i det professionella samtalet. Han var först utbildningsintresserad bröstkirurg i Malmö och därefter professor i medicinsk pedagogik i Köpenhamn. Christer Petersson uppmärksammar berättelsens betydelse i den allmänmedicinska konsultationen. Han kombinerar i vardagen ett levande intresse för skönlitteratur med klinisk forskning. Per Fugelli relaterar den senaste riksstämmans uppskattade föredrag om tilliten som viktig grund för framgångsrika möten inom medicinen. Han började sin bana som allmänläkare i Lofotens övärld och har därefter gjort akademisk karriär.

Senaste året har samtliga specialiteter förnyat sina målbeskrivningar för specialiseringstjänstgöringen. Svensk förening för allmänmedicin (SFAM) har hållit sig föredömligt framme, och föreningens ordförande, Annika Eklund-Grönberg, presenterar tankarna bakom vår nya målbeskrivning.

Slutligen ger medlemmarna i SFAMs forskningsråd ett exempel på hur man på ett enkelt sätt kan analysera forskningen inom den egna specialiteten. Att årligen räkna antalet avhandlingar/publicerade artiklar kan tyckas banalt, men säger rimligen en hel del om specialitetens vetenskapliga tillväxt.

Den allmänmedicinska forskningens dilemma är den lagoma avvägningen mellan djup och bredd. För att säkra trovärdigheten gentemot forskarvärlden är det nödvändigt att utveckla delar av ämnet på djupet. Men minst lika viktigt är att med vetenskapliga metoder bidra till ämnets utveckling på bredden och därmed säkra en fortsatt trovärdighet hos de egna klinikerna.

Jag hoppas att du som läsare, oavsett specialitet, skall finna vårt allmänmedicinska tema stimulerande och därmed värt att fördjupa dig i. Konsultationskunskap har du alltid glädje av, och frågor om utbildning och forskning bör vara av intresse för många. •